

RHYBUDD o Benderfyniadau Cyfarfod Blynyddol Cyngor Sir Ynys Môn a gynhaliwyd yn hybrid ddydd Mawrth, 12 Mai 2026

Yn bresennol: Y Cynghorydd Non Dafydd (Cadeirydd) (eitem 1 i 7),
Y Cynghorydd Dafydd Rhys Thomas (Is-gadeirydd) (eitem 1 i 7);
Y Cynghorydd Dafydd Rhys Thomas (Cadeirydd) (eitem 8 i 17);
Y Cynghorydd Jackie Lewis (Is-gadeirydd) (eitem 8 i 17).

Y Cynghorwyr Geraint Bebb, Paul Ellis, Neville Evans, Douglas M Fowlie, Glyn Haynes, Kenneth P Hughes, Carwyn Jones, Aled M Jones, Gwilym O Jones, Dyfed Wyn Jones, Euryr Morris, Pip O'Neill, Llio Angharad Owen, Derek Owen, Gary Pritchard, Dylan Rees, Alun Roberts, Dafydd Roberts, Keith Roberts, Margaret Murley Roberts, Nicola Roberts, Ken Taylor, Alwen P Watkin, Ieuan Williams, Robin Williams, Sonia Williams a Liz Wood

Ymddiheuriadau: Y Cynghorwyr Jeff M Evans, John Ifan Jones, Robert LI Jones ac Arfon Wyn

(2.00 yp - 4.00 yp)

RHIF YR EITEM A'R PWNC	1. Cofnodion
PENDERFYNIAD	Cadarnhawyd bod cofnodion y cyfarfod blaenorol a gynhaliwyd ar 5 Mawrth 2026 yn gywir.

RHIF YR EITEM A'R PWNC	2. Datganiad o Ddiddordeb
PENDERFYNIAD	<p>Fe wnaeth y Cynghorydd Celfyn Furlong ddatgan diddordeb personol yn gysylltiedig ag eitem 7 - Ymgynghoriad Ardoll Ymwelwyr.</p> <p>Fe wnaeth y Cynghorydd Derek Owen ddatgan diddordeb personol yn gysylltiedig ag eitem 7 - Ymgynghoriad Ardoll Ymwelwyr.</p> <p>Fe wnaeth y Cynghorydd Alun Roberts ddatgan diddordeb personol yn gysylltiedig ag eitem 7 - Ymgynghoriad Ardoll Ymwelwyr.</p> <p>Fe wnaeth Mr Arwel Owen, Pennaeth Gwasanaethau Oedolion ddatgan diddordeb personol yn gysylltiedig ag eitem 7 - Ymgynghoriad Ardoll Ymwelwyr.</p>

RHIF YR EITEM A'R PWNC	4. Rhybudd o Gynnig
------------------------	----------------------------

PENDERFYNIAD	<p>Cyflwynwyd Rhybudd o Gynnig gan y Cynghorydd Neville Evans : -</p> <p>PENDERFYNWDYD cymeradwyo'r Cynnig i alw ar Gyngor Sir Ynys Môn i gydnabod Ynys Môn fel Sir sydd â dwysedd uwch o siaradwyr Cymraeg fel y nodir yn adroddiad Comisiwn y Cymunedau Cymraeg a gadeiriwyd gan Dr Simon Brooks. Gyda Llywodraeth newydd yn cychwyn ar ei gwaith ym Mae Caerdydd, galwodd ar Gyngor Sir Ynys Môn i weithio ochr yn ochr â Llywodraeth Cymru ac i annog gweithredu argymhellion y Comisiwn Cymunedau Cymraeg er mwyn atgyfnerthu'r Gymraeg fel iaith fyw o fewn ein cymunedau yma ar yr ynys.'</p>
--------------	---

RHIF YR EITEM A'R PWNC	5. Cyflwyno Deisebau
PENDERFYNIAD	Ni dderbyniwyd yr un ddeiseb.

RHIF YR EITEM A'R PWNC	6. Adroddiad Blynyddol Arweinydd y Cyngor 2025/26
PENDERFYNIAD	Ddim yn berthnasol. Nid oedd angen penderfyniad.

RHIF YR EITEM A'R PWNC	7. Ymgynghoriad Ardoll Ymwelwyr
PENDERFYNIAD	PENDERFYNWDYD cynnal ymgynghoriad cyhoeddus ar y posibilrwydd o gyflwyno ardoll ymwelwyr yn Ynys Môn (yn unol â chanllawiau'r Cyngor a Llywodraeth Cymru).

RHIF YR EITEM A'R PWNC	8. Ethol Cadeirydd
PENDERFYNIAD	PENDERFYNWDYD, yn unfrydol, ethol y Cynghorydd Dafydd Rhys Thomas yn Gadeirydd ar Gyngor Sir Ynys Môn ar gyfer 2026/2027.

RHIF YR EITEM A'R PWNC	9. Ethol Is-Gadeirydd
PENDERFYNIAD	PENDERFYNWDYD ethol y Cynghorydd

	Jackie Lewis yn Is-gadeirydd ar Gyngor Sir Ynys Môn ar gyfer 2026/2027.
--	--

RHIF YR EITEM A'R PWNC	10. Aelodaeth o'r Pwyllgor Gwaith
PENDERFYNIAD	<p>Yn unol â Pharagraff 4.1.1.2.7 o'r Cyfansoddiad, enwodd yr Arweinydd yr Aelodau canlynol a ddewiswyd ganddo i fod yn Aelodau o'r Pwyllgor Gwaith, ynghyd â'u cyfrifoldebau Portffolio:-</p> <p>Y Cyngorydd Gary Pritchard (Arweinydd) gyda chyfrifoldeb dros y Portffolio Datblygu Economaidd;</p> <p>Y Cyngorydd Robin Williams (Dirprwy Arweinydd) gyda chyfrifoldeb dros y Portffolio Cyllid, Busnes y Cyngor a Phrofiad y Cwsmer;</p> <p>Y Cyngorydd Neville Evans gyda chyfrifoldeb dros y Portffolio Gwasanaethau Oedolion;</p> <p>Y Cyngorydd Carwyn Jones gyda chyfrifoldeb dros y Portffolio Tai a Diogelwch Cymunedol;</p> <p>Y Cyngorydd Dyfed Wyn Jones gyda chyfrifoldeb dros y Portffolio Plant, pobl Ifanc a Theuluoedd;</p> <p>Y Cyngorydd Alun Roberts gyda chyfrifoldeb dros y Portffolio Hamdden, Twristiaeth, Morwrol ac Eiddo;</p> <p>Y Cyngorydd Dafydd Roberts gyda chyfrifoldeb dros y Portffolio Addysg a'r Gymraeg;</p> <p>Y Cyngorydd Nicola Roberts gyda chyfrifoldeb dros y Portffolio Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd;</p> <p>Y Cyngorydd Ieuan Williams gyda chyfrifoldeb dros y Portffolio Priffyrdd, Gwastraff a Newid Hinsawdd.</p>

RHIF YR EITEM A'R PWNC	11. Ethol Cadeirydd y Pwyllgor Gwasanaethau Democraidd
PENDERFYNIAD	Yn unol â Rhan 3.4.12.3 o'r Cyfansoddiad, PENDERFYNWYD ethol y Cyngorydd Keith Roberts yn Gadeirydd y Pwyllgor Gwasanaethau Democraidd.

RHIF YR EITEM A'R PWNC	12. Cadarnhau'r Cynllun Dirprwyo
PENDERFYNIAD	Yn unol â Rhan 3.2 o'r Cyfansoddiad, PENDERFYNWYD cadarnhau'r rhan honno o'r Cynllun Dirprwyo y mae'r Cyfansoddiad yn nodi mai mater i'r Cyngor yw cytuno arno.
RHIF YR EITEM A'R PWNC	13. Cadarnhau Pwyllgorau
PENDERFYNIAD	PENDERFYNWYD ailbenodi'r strwythur Pwyllgorau fel y cyfeirir ato yn Adran 3.4 o Gyfansoddiad y Cyngor, ynghyd â'r canlynol: - <ul style="list-style-type: none"> • Panel Penodiadau'r Pwyllgor Safonau; • Y Cyngor Ymgynghorol Sefydlog (CYS); • Is-bwyllgor Indemniadau
RHIF YR EITEM A'R PWNC	14. Rhaglen Cyfarfodydd y Cyngor Sir ar gyfer 2026/27
PENDERFYNIAD	PENDERFYNWYD cymeradwyo'r rhaglen ganlynol o gyfarfodydd cyffredinol y Cyngor Sir am y flwyddyn nesaf: - <ul style="list-style-type: none"> • 24 Medi, 2026 - 1.00 pm • 8 Rhagfyr, 2026 - 1.00 pm • 4 Mawrth, 2027 - 1.00 pm • Mai 2027 (Cyfarfod Blynyddol) - dyddiad i'w gadarnhau
RHIF YR EITEM A'R PWNC	15. Cydbwysedd Gwleidyddol Pwyllgorau
PENDERFYNIAD	PENDERFYNWYD :- <ul style="list-style-type: none"> • Cadarnhau'r trefniadau cydbwysedd gwleidyddol a nifer y seddi a ddyrannwyd i bob Grŵp o dan Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989; • Bod y seddi sydd heb eu dyrannu yn cael eu neilltuo rhwng y ddau aelod unigol; • Bod Arweinyddion Grwpiau yn hysbysu'r Pennaeth Democratiaeth cyn

	gynted ag y bo modd os bydd unrhyw newid o ran aelodaeth Grwpiau ar Bwyllgorau.
--	--

RHIF YR EITEM A'R PWNC	16. Cynrychiolaeth ar Gyrrff Allanol
PENDERFYNIAD	PENDERFYNWYD cytuno a chadarnhau'r penodiadau fel y nodir yn yr atodlen i'r adroddiad.

RHIF YR EITEM A'R PWNC	17. Comisiwn Democratiaeth a Ffiniau Cymru – Adroddiad Blynyddol ar Gydnabyddiaeth Ariannol 2026-27
PENDERFYNIAD	<p>PENDERFYNWYD :-</p> <ul style="list-style-type: none"> • Derbyn penderfyniadau Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol ar gyfer 2026-27; • Cadarnhau y bydd deiliaid yr un swyddi â 2025-26 â'r hawl i dderbyn uwch gyflogau yn 2026-27, sef:- <p style="margin-left: 20px;">Cadeirydd y Cyngor; Is-gadeirydd y Cyngor; Arweinydd y Cyngor; Dirprwy Arweinydd y Cyngor; Aelodau eraill y Pwyllgor Gwaith (7); Arweinydd yr Wrthblaid Fwyaf; Cadeiryddion y Pwyllgorau Sgriwtini (2); Cadeirydd y Pwyllgor Cynllunio a Gorchmynion</p> • Awdurdodi Swyddogion i newid Rhan 6 o Gyfansoddiad y Cyngor (Cynllun Cydnabyddiaeth Ariannol i Aelodau) er mwyn adlewyrchu'r penderfyniadau a wnaed yn yr Adroddiad Blynyddol ar gyfer 2026/27.